

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця**

**Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University**

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ
МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ**

THEORETICAL AND PRACTICAL EDITION

**UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL
YOUTH JOURNAL**

Supplement №3 (156) 2025

Засновник:

Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця МОЗ України

Періодичність виходу 4 рази на рік.

Журнал внесено до переліку фахових видань.

Галузі наук: медичні, фармацевтичні.
(наказ МОН України 09.03.2016 №241)

Видання індексується

в Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC

Реєстраційне свідоцтво КВ № 17028-5798ПР.
Рекомендовано Вченою Радою НМУ
імені О. О. Богомольця
(протокол №10 від 24.06.2025 р.)

Усі права стосовно опублікованих статей
залишено за редакцією.
Відповідальність за добір та викладення фактів
у статтях несуть автори,
а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавці.
Передрук можливий за згоди редакції
та з посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали,
які відповідають вимогам до публікації
в даному виданні.

Адреса для кореспонденції:

Редакція Українського науково-медичного
молодіжного журналу,
науковий відділ НМУ,

бул. Т.Шевченка, 13, м.Київ, 01601

<http://mmj.nmuofficial.com>

E-mail: usmyj@ukr.net

Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця

www.nmuofficial.com

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії:

Юрій Кучин

Головний редактор:

Сергій Земсков

Заступник головного редактора:

Павло Чернишов

Відповідальний секретар:

Анастасія Гринзовська

Редактор по науковій етиці:

Любов Петелицька

Редактор статистичних даних:

Віталій Гурьянов

Редактор контенту для соціальних мереж:

Анатолій Гринзовський

Літературний редактор:

Людмила Наумова,
Ярослава Демиденко

Секційні редактори:

Стоматологія

Ірина Логвиненко

Медицина

Володимир Мельник

Фармація, промислова фармація

Ірина Ніженковська

Педіатрія

Олександр Волосовець

Громадське здоров'я

Анна Благая

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Члени редакційної колегії:

Андрій Копчак, Владислав Маланчук, Денис Варивончик, Євгенія Бурлака, Жанна Полова, Ірина Журавель, Леся Беш, Микола Хайтович, Назарій Кобиляк, Олег Міщенко, Олег Яременко, Сергій Гичка, Сергій Омельчук, Юрій Захараш, Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrew Yule Finlay (Cardiff, UK), Anthony Graeme Perks (Nottingham, United Kingdom), Branka Marinović (Zagreb, Croatia), Francesca Sampogna (Rome, Italy), Francoise Poot (Brussels, Belgium), George-Sorin Tiplica (Bucharest, Romania), Hryhoriy Lapshyn (Lubeck, Germany), Irina Nakashidze (Batumi, Georgia), Jacek Szepietowski (Wroclaw, Poland), John Quinn (Prague, Czech Republic), Lidia Rudnicka (Warsaw, Poland), Lucia Thomas-Aragones (Zaragoza, Spain), Miloš Nikolić (Belgrade, Serbia), Piotr Donizy (Wroclaw, Poland), Ryszard Kurzawa (Rabka-Zdroj, Poland), Sam Salek (Hatfield, UK), Servando Eugenio Marron (Zaragoza, Spain), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany).

Founder:

Bogomolets National Medical University
Ministry of Health of Ukraine

Publication frequency – 4 times a year.

The Journal is included in the list of professional publications in Medical and pharmaceutical Sciences
(order MES Ukraine 09.03.2016 № 241)

Journal's indexing:

Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC

Registration Certificate KB № 17028-5798IIP.
Recommended by the Academic Council
of the Bogomolets National Medical University, Kyiv
(protocol №10 of 24.06.2025)

All rights concerning published articles are reserved
to the editorial board.

Responsibility for selection and presentation
of the facts in the articles is held by authors,
and of the content of advertising material –
by advertisers.

Reprint is possible with consent
of the editorial board and reference.

Research materials accepted
for publishing must meet
the publication requirements of this edition.

Correspondence address:

Editorial board of the Ukrainian Scientific
Medical Youth Journal Research Department
of NMU,

13, T. Shevchenka Blvd. Kyiv, 01601

<http://mmj.nmuofficial.com>

E-mail: usmyj@ukr.net

Bogomolets
National Medical University

www.nmuofficial.com

ISSN 2786-6661 eISSN 2786-667X

EXECUTIVE BOARD

Chairman Of The Editorial Board:

Iurii Kuchyn

Editor in Chief:

Sergii Zemskov

Deputy Editor-in-Chief:

Pavel Chernyshov

Executive Secretary:

Anastasiia Hrynzovska

Editor on scientific ethics:

Liubov Petelytska

Statistical Editor:

Vitaliy Gurianov

Social Media Editor:

Anatolii Hrynzovskiy

Language Editor:

Liudmyla Naumova,
Yaroslava Demydenko

Associate Editors:

Stomatology

Iryna Logvynenko

Medicine

Volodymyr Melnyk

Pharmacy, Industrial Pharmacy

Iryna Nizhenkovska

Pediatrics

Oleksandr Volosovets

Public Health

Anna Blagaia

EDITORIAL BOARD

Members of the Editorial Board:

Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrew Yule Finlay (Cardiff, UK), Andrey Kopchak, Anthony Graeme Perks (Nottingham, United Kingdom), Branka Marinović (Zagreb, Croatia), Denis Varyvonchuk, Francesca Sampogna (Rome, Italy), Françoise Poot (Brussels, Belgium), George-Sorin Tiplica (Bucharest, Romania), Hryhorii Lapshyn (Lubeck, Germany), Irina Nakashidze (Batumi, Georgia), Ievgeniia Burlaka, Iryna Zhuravel, Jacek Szepietowski (Wroclaw, Poland), John Quinn (Prague, Czech Republic), Lesya Besh, Lidia Rudnicka (Warsaw, Poland), Lucia Thomas-Aragones (Zaragoza, Spain), Miloš Nikolić (Belgrade, Serbia), Nazariy Kobylak, Oleg Mishchenko, Oleg Yaremenko, Piotr Donizy (Wroclaw, Poland), Ryszard Kurzawa (Rabka-Zdroj, Poland), Sam Salek (Hatfield, UK), Sergiy Omelchuk, Serhii Gychka, Servando Eugenio Marron (Zaragoza, Spain), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany) Vladyslav Malanchuk, Yuriy Zakhharash, Zhanna Polova.

ЗМІСТ/CONTENTS

Сторінки/Pages

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ

17. 09. 2025

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ, Україна

..... 5

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
TO THE WORLD PATIENT SAFETY DAY 2025

September 17, 2025

Bogomolets National Medical University
Kyiv, Ukraine

..... 5

AUTHOR INDEX / АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

..... 81

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ**

17 вересня 2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КИЇВ, УКРАЇНА**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
TO THE WORLD PATIENT SAFETY DAY 2025**

September 17, 2025

**BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
KYIV, UKRAINE**

ШАНОВНІ КОЛЕГИ, ДОРОГІ ДРУЗІ, СПІВВІТЧИЗНИКИ.

Сьогодні ми маємо перший і, сподіваюся, не останній ювілей – 5 років поспіль ми зустрічаємося з вами з нагоди Всесвітнього дня безпеки пацієнтів, який відзначається в усьому світі під егідою ВООЗ. У нашій країні розуміння значущості цієї проблеми знайшло відображення в указі Президента України №648/2019 4 вересня 2019 року «Про День безпеки пацієнтів».

Те, що безпека пацієнтів є наріжним каменем надання медичної допомоги, не викликає сумнівів – першим рядком «під присягою перед лікарями Аполлоном, Асклепідом, Гігієєю та Панацеєю, беручи у свідки всіх богів та богинь» звучить «... режим своїм хворим приписувати задля їх блага, відповідно до моїх знань і мого розуміння, утримуючись від завдання їм будь-якої шкоди».

На визнання пріоритетності питання забезпечення безпеки пацієнтів в усьому світі 194 держави на 72-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я прийняли рішення проголосити 17 вересня Всесвітнім днем безпеки пацієнтів. Це одна із 11-ти офіційних глобальних кампаній. Щороку ВООЗ обирає тему, яка стане лозунгом і заклик до дій на наступні 365 днів. Тоді ж, у 2019 році була проведена глобальна кампанія на тему «Безпека пацієнтів – одна з пріоритетних задач в галузі охорони здоров'я в усьому світі» під лозунгом «Висловлюйтеся на підтримку безпеки пацієнтів!». Мета – закликати пацієнтів, медичних працівників, осіб, відповідальних за формування політики, студентів і викладачів університетів, дослідників, професійні об'єднання і надавачів послуг у охороні здоров'я висловитися на підтримку безпеки пацієнтів.

У 2020-му році світ зіштовхнувся з надзвичайним викликом, а охорона здоров'я переживала найбільшу кризу із забезпечення безпеки пацієнтів за всю історію – пандемією COVID-19. Системи охорони здоров'я працювали на межі можливого, а медики усіх країн, охоплених пандемією, виявилися під реальною загрозою власному життю. Кампанія була акцентована на важливому значенні безпеки медичних працівників і її взаємозв'язку з безпекою пацієнтів, забезпечення належного визнання самовідданої напруженої роботи медиків. ВООЗ закликала усі зацікавлені сторони «Висловлюватися на підтримку безпеки медпрацівників!».

Наступний, 2021 рік – тема, запропонована ВООЗ «Безпека при наданні допомоги матерям і новонародженим», девіз – «Час вжити термінових заходів для забезпечення безпечних і гідних пологів!». Цей рік став точкою відліку спільної ініціативи Національного медичного університету імені О.О. Богомольця та ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», яка об'єднала лікарів і дослідників у форматі Науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2021 року «Безпека пацієнтів: на шляху до національного плану дій», яка розглядала два блоки питань: «Безпека при наданні допомоги матерям і новонародженим», що відповідало темі Всесвітнього дня пацієнтів 2021, та «Епідеміологічні, гігієнічні, психологічні, правові та освітньо-наукові аспекти забезпечення безпеки пацієнтів». Але важливо, що в ході підготовки заходу здійснювалася широка розсилка Доповіді Генерального директора ВООЗ та посилення на проект глобального плану дій «Глобальні дії по забезпеченню безпеки пацієнтів на 2021-2030 р.р.», які містять пропозицію щодо створення національних планів дій з безпеки пацієнтів. Українськими фахівцями на той час вже була розроблена «Концепція стратегії попередження дефектів надання медичної допомоги у вітчизняній системі охорони здоров'я», що могла би стати основою національного плану дій з безпеки пацієнтів. На думку організаторів, окрім суто науково-практичних завдань, конференції можуть стати поштовхом до формування необхідного суспільного консенсусу щодо проблеми безпеки пацієнтів та сприяти впровадженню культури безпеки в національній охороні здоров'я.

Надалі, 2022–2024 роки стали часом надзвичайних випробувань країни і системи охорони здоров'я в умовах воєнної агресії проти України. Було важко, але ми вистояли – ініціатива 2021 року розвивалася і міцніла – відбувалися наші чергові конференції у глобальному тренді з проблеми безпеки пацієнтів, який формує ВООЗ.

2022 рік – новий імпульс для консолідації зусиль з виконання поставленої ВООЗ глобальної мети «Безпечне застосування лікарських препаратів». Гасло ВООЗ – «Ліки без шкоди», заклик до дій «Знати. Перевіряти. Запитувати.».

Для Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2023 року було вибрано тему «Підвищення ролі пацієнтів у безпечному наданні медичної допомоги». Гасло – «Більше уваги до думки пацієнтів!». Метою було спонукати зацікавлені сторони, включаючи пацієнтів, членів їх сімей, політиків, керівників органів охорони здоров'я, медичних пра-

цівників і асоціацій із захисту прав пацієнтів до спільної роботи задля підвищення безпеки медичної допомоги в усьому світі.

Минулого, 2024-го, року ВООЗ спрямувала нашу увагу на ключову роль правильної і сучасної діагностики – «Покращення діагностики для безпеки пацієнтів», а лозунгом до дій було «Не допускайте помилок, пам'ятайте про безпеку!».

Отже, сьогодні я вітаю вас із відкриттям традиційної V-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня безпеки пацієнтів 2025 року. ВООЗ пропонує тему «Безпечна допомога кожному новонародженому і кожній дитині» під лозунгом «Безпека пацієнтів від самого початку!». Такий вибір покликаний наголосити, що породілля та дитина – особливо вразливі при наданні медичної допомоги. В умовах воєнного стану та постійних атак на цивільну інфраструктуру вітчизняна система охорони здоров'я має залишатися у глобальних трендах, які формує ВООЗ та при цьому враховати власні надзвичайні виклики.

Організаційний комітет конференції пропонує наступні програмні питання:

- Парадигма безпечного лікарняного середовища: суть і право на існування.
- Безпека лікарняного середовища в умовах воєнних дій.
- Безпека пацієнта в акушерстві та гінекології, неонатології та педіатрії.
- Значення діагностики для забезпечення безпеки пацієнта.
- Роль пацієнтів у забезпеченні безпеки надання медичної допомоги.
- Безпека пацієнтів і якість надання медичної допомоги.
- Безпека та гігієна праці персоналу, виробничий травматизм і професійна захворюваність у медичній галузі.
- Сучасні стратегії та інструменти забезпечення безпечного лікарняного середовища.
- Питання безпеки пацієнтів у системі додипломної медичної та безперервної професійної освіти.
- Історія, стан та перспективи розвитку гігієни, як основи громадського здоров'я.
- Актуальні питання громадського здоров'я та профілактичної медицини.

Ювілейна конференція, як видно із приведеного переліку, стосується не лише безпеки пацієнта в акушерстві та гінекології, неонатології та педіатрії, а охоплює широке коло питань, поглиблене опрацювання яких дозволить нам, нашій медицині стати надійнішими, кращими, міцнішими.

Вистоїмо! До праці!

Юрій КУЧИН
ректор НМУ імені О.О. Богомольця
член-кореспондент НАМН України,
д. мед. н., професор

**ОРГКОМІТЕТ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2025 РОКУ**

- Голова оргкомітету** Кучин Ю.Л. – ректор НМУ імені О.О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Співголова оргкомітету** Шкробанець І.Д. – директор ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», доктор медичних наук, професор (за згодою).
- Співголова оргкомітету** Науменко О.М. – перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти НМУ імені О.О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Співголова оргкомітету** Земсков С.В. – проректор з наукової роботи та інновацій НМУ імені О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.
- Співголова оргкомітету** Яворовський О.П. – завідувач кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Члени оргкомітету:**
- Омельчук С.Т. – директор Інституту гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.
- Скалецький Ю.М. – завідувач лабораторії безпекових стратегій ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», доктор медичних наук, професор (за згодою).
- Гринзовський А.М. – завідувач кафедри медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини НМУ імені О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.
- Брухно Р.П. – доцент кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доцент.
- Зінченко Т.О. – доцент кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доцент.
- Михайленко П.М. – старший науковий співробітник науково-організаційного відділу ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», кандидат біологічних наук (за згодою).

Мета. Проаналізувати організаційні чинники помилок в офтальмохірургії та окреслити підходи до забезпечення безпеки пацієнтів на основі огляду літератури та міжнародних рекомендацій.

Матеріали та методи. Проведено огляд публікацій з використанням баз даних PubMed, Google Scholar. Проаналізовано звіти міжнародних організацій (AAO, WHO, NHS). Аналізувалися клінічні випадки, системні помилки, протоколи передопераційної перевірки пацієнтів.

Огляд. Організаційні помилки в хірургії та в офтальмохірургії зокрема є «неприпустимими подіями» (never events), яким у більшості можна запобігти. Вони виникають внаслідок допущення збоїв в передопераційному та периопераційному алгоритмі ведення пацієнта, а не через професійну некомпетентність хірурга. Першим розробленим протоколом став «The Universal Protocol», який був представлений в 2004 році Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations (JCAHO), який ліг в основу більшості сучасних адаптованих алгоритмів ведення пацієнта. Протокол складається з трьох обов'язкових кроків. Перший – це передопераційна верифікація пацієнта, яка гарантує, що особа пацієнта, місце проведення хірургічного втручання підтвержені медичними записами та інформованою згодою. Другий крок включає маркування місця проведення оперативного втручання. Третій крок – проведення перерви («time out») безпосередньо перед проведенням втручання. При цьому вся хірургічна команда робить паузу та колективно підтверджує всі деталі із зазначенням індивідуальних особливостей пацієнта. При ретроспективному дослідженні було проаналізовано, що ретельне дотримання принципів «The Universal Protocol» могло б зменшити кількість на допущених ускладнень та помилок на 65%. Однак помилки, що виникають на етапі передопераційної діагностики (найчастіше хибні дані біометрії, що призводили до неправильного розрахунку оптичної сили інтраокулярної лінзи) та неефективне лікування під проведення перерви («time-out») свідчать про необхідність модифікації протоколу. Ключовим фактором, що призводить до виникнення інцидентів, залишається людська помилка. Тому постійне підвищення кваліфікації персоналу, симуляційні навчання зі сценаріями помилок та регулярний аудит дотримання протоколів додатково підвищують шанси на мінімізацію можливих ускладнень та «неприпустимих подій».

Висновки. Організаційні помилки в офтальмохірургії, зокрема неправильна ідентифікація пацієнта, помилка латеральності або імплантація неправильної інтраокулярної лінзи, є потенційно тяжкими випадками, що в переважній більшості випадків можна запобігти. Більшість таких «неприпустимих подій» є системною помилкою, хоча в основі їх виникнення завжди лежить індивідуальна людська помилка. Впровадження та скрупульозне дотримання міжнародних протоколів, зокрема «The Universal Protocol», довело свою ефективність у зменшенні частоти критичних помилок та покращенні безпеки пацієнта. Проте наявні алгоритми потребують постійного вдосконалення з урахуванням сучасних викликів. Надійне функціонування системи безпеки можливе лише за умови формування культури відповідальності в команді, проведення симуляційних тренінгів та регулярного моніторингу дотримання протоколів. Такий багаторівневий підхід є ключовим для забезпечення якісної та безпечної офтальмохірургічної допомоги.

Ключові слова: Clinical Competence, Medical Errors, Perioperative Care, Safety Management, Surgical Procedures, Operative.

ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ЛІКАРНЯНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ ТА ПЕРСОНАЛУ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙ ТА ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ В ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я м. ХАРКОВА В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Райлян М.В., Чумаченко Т.О.

Кафедра епідеміології

Завідувачка кафедри: д. мед. н., професор Чумаченко Т.О.

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Вступ. Одним з показників якості медичної допомоги є безпека пацієнтів. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВОЗ), щороку мільони пацієнтів зазнають шкоди внаслідок медичних помилок; інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги (ІПНМД); неправильного медикаментозного лікування тощо. В умовах сьогодення в закладах охорони здоров'я зростає складність медичних утручань, збільшується частота використання високотехнологічного обладнання та ін., що загострює проблему запобігання небажаним подіям у закладах охорони здоров'я та диктує необхідність впровадження системи управління ризиками та створення безпечної лікарняного середовища.

Метою роботи була оцінка результатів впровадження системи профілактики інфекцій та інфекційного контролю (ППК) з застосуванням мультимодальної стратегії (ММС) в умовах надзвичайних ситуацій пандемії COVID-19 та війни.

Матеріали та методи. Дослідження проведено в 2021–2024 рр. в лікарні міста Харкова, яка розрахована на 60 ліжок, серед них 42 % ліжок терапевтичного, 25 % ліжок стоматологічного, 25 % ліжок неврологічного та 8 % ліжок отоларингологічного відділення. Проаналізовані результати системної самооцінки ППК в лікарні за опитувальником, який затверджений наказом МОЗ України № 1614 від 03.08.2021. Проведення системної самооцінки лікарні включало наступні 8 розділів: план дій /заходів з ППК; стандартні операційні процедури (СОП) з ППК; навчання і підготовка з ППК; епідагляд за ІПНМД; моніторинг, оцінка і зворотній зв'язок; режим роботи, штатний розпис та навантаження на ліжку; приміщення, матеріали та обладнання; ММС впровадження ППК. По кожному з питань у відповідному розділі проводилась оцінка у балах, які підсумовувались як по кожному розділу окремо, так і за усіма розділами загалом. В залежності від кількості балів оцінювався рівень ППК. При загальній сумі балів до 200 рівень ППК вважався незадовільним, сума балів 201–400 розцінювалась як базовий рівень, сума балів 401–600 рахувалась як середній рівень ППК, а сума балів 601–800 розглядалась як достатній рівень ППК.

Результати. Вперше в даній лікарні системну самооцінку було проведено у 2021 році під час пандемії COVID-19. Початкова загальна сума балів склала 190 з 800 можливих, що було охарактеризовано як незадовільний рівень ППК. В цей період лікарня працювала в умовах пандемії COVID-19 з великим навантаженням на медичний персонал, спеціального відділу, який би оцінював ризики виникнення ІПНМД та проводив цілеспрямовану профілактику інфекцій не було, за цю роботу відповідала головна медична сестра закладу. Відділ інфекційного контролю (ВІК) був створений в лікарні у 2022 р., і, як наслідок, було розроблено стратегію впровадження ППК та розроблені відповідні плани роботи. Проведена в 2022 році системна самооцінка показала досягнення базового рівня ППК, однак загальна сума балів склала лише 210, що свідчило про необхідність пошуку шляхів подальшого покращення ППК. Аналіз реалізації основних компонентів ППК за розділами виявив основні прогалини. Так, розділи «Епідагляд за ІПНМД» та «ММС впровадження ППК» не отримали жодного балу. Найменшу кількість балів мав розділ «СОП з ППК» – лише 2,5 бала, а також розділи «Навчання і підготовка з ППК» та «Моніторинг, оцінка і зворотний зв'язок» – по 20 балів. Найвищу кількість балів отримав розділ «Режим роботи, штатний розпис та навантаження на ліжку» – 75 балів. Таким чином, були з'ясовані проблемні розділи і визначені компоненти ППК, що потребували першочергового удосконалення. В цей період лікарня працювала в обставинах війни, під ворожими обстрілами, в умовах відключення електрики, частой відсутності Інтернет-зв'язку; лікарня зазнала певних руйнувань, навчений медичний персонал звільнявся, на його місце приходили недосвідчені робітники. Однак створений ВІК, очолюваний госпітальним епідеміологом, продовжував працювати. Подальша робота ВІК була спрямована на усунення виявлених недоліків. Не зважаючи на виклики, які зазнала лікарня під час війни у 2023 р. загальна сума балів при самоаналізі досягла 500, що відповідало середньому рівню ППК, а у 2024 р. – 650 балів, що оцінювалось як достатній рівень ППК. Однак, оцінка ППК за окремими розділами виявила все ще низькі результати у розділах «ММС впровадження ППК» та «Епідеміологічний нагляд за ІПНМД», що спрямовує роботу ВІК у напрямку внесення коректив в існуючі плани профілактичної роботи та пошуку резервів для реалізації планів в умовах недостатності ресурсів та реформування системи охорони здоров'я.

Висновки. Таким чином, незважаючи на складні умови надзвичайних ситуацій (робота лікарні під час пандемії COVID-19 та війни у прифронтовому місті, що піддається масованим ударам ракетами, шахедками та іншою зброєю, спостерігається позитивна динаміка впровадження ППК. З 2021 р. по 2024 р. лікарня продемонструвала сталий та поступовий прогрес у впровадженні системи ППК. Починаючи з незадовільного рівня (190 балів із 800), у 2024 р. заклад досяг достатнього рівня – 650 балів, що свідчить про ефективну реалізацію запланованих заходів і стратегій. Створення відділу інфекційного контролю у 2022 р. стало важливим кроком, що позитивно вплинуло на загальні результати впровадження компонентів ППК. Наявність планів роботи та визначених стратегій впровадження ППК забезпечила покращення в більшості розділів. Незважаючи на загальний прогрес, упродовж трьох років залишаються критичні напрямки, які потребують особливої уваги – епідеміологічний нагляд за ІПНМД та ММС впровадження ППК. Ці розділи мали низькі або нульові показники у 2022 р. та 2024 р., що вказує на необхідність термінового аналізу причин та розробки конкретних заходів для їх покращення.

Деякі розділи, зокрема «Режим роботи, штатний розпис та навантаження на ліжку», отримали високі оцінки, тоді як інші – такі як «СОП з ППК» та «Навчання персоналу» – залишаються на низькому рівні. Це свідчить про потребу в більш збалансованому підході до впровадження ППК на всіх рівнях діяльності лікарні.

Поточна позитивна динаміка (зростання на понад 138% у 2023 р. та стабільний приріст у 2024 р.) дозволяє прогнозувати, що за умови виконання запланованих заходів, зокрема у проблемних розділах, лікарня має реальні шанси досягти високого рівня ППК у 2025 р.

Впровадження стандартного опитувальника для оцінки компонентів ППК підвищує прихильність керівництва лікарні до імплементації компонентів ППК, що сприяє формуванню безпечного лікарняного середовища та попередженню спалахів ІПНМД.

Ключові слова. Профілактика інфекцій, епідеміологічний нагляд, мультимодальна стратегія.

ALPHABETICAL INDEX / АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

Antonenko A.M.	16	Гаркавий С.І.	32	Павліченко В.Б.	70
Blagaia A.	9	Гарнік В.О.	33	Парамонова А.О.	40
Bockelmann I.	16	Гичка Н.М.	27	Паустовський Ю.О.	29, 41, 54
Bohachova O.S.	9	Глушко-Маківська А.П.	33	Петрусевич Т.В.	55, 56
Borysenko A.A.	16	Горбачевський Р.В.	32	Полька О.О.	51, 65
Brukhno R.P.	10	Горчакова Н.О.	76	Прохорець В.А.	53
Curteanu M.	11	Гоштинар К.С.	71	Прудіус В.В.	56
Dontsova D.O.	13	Губіна І.Г.	35	Райлян М.В.	57
Galaguz V.A.	21	Гуцько Н.В.	35	Рафальський В.Ю.	72
Garkavyi S.S.	21	Гуцук І.В.	50	Риган М.М.	78
Gerasymenko O.I.	14	Демченко В.Ф.	35	Росада М.О.	65
Havrashenko S.E.	9	Дмитришен П. В.	63	Рудакова Н.В.	38
Holichenkov O.M.	21	Довгопола С.П.	28	Рудницька О.П.	59
Omelchuk S.T.	16	Дорогань С.Б.	74	Рябовол В.М.	41
Klimenko K.V.	15	Дружиніна А.О.	35	Салівон Г.О.	60
Kondratiuk M.V.	9, 16	Дубова О.С.	35	Сбоєва А.М.	65
Koval S.V.	16	Дякова О.В.	37	Семенов А.В.	61
Kuzmina I.Yu.	17	Живецька-Денисова А.А.	38, 64	Сергета І.В.	63
Kuzmin O.O.	17	Завгородній І.В.	40, 73	Скалецький Ю.М.	78
Litovchenko O.L.	16	Зенкіна В.І.	29, 41, 54	Скрипченко Н.Я.	38, 64
Makhniuk V.M.	20, 21	Зінченко Т.О.	41, 54	Слесаренко О.В.	51
Naumenko O.M.	10	Зубленко О.В.	55, 56	Соколовська О.О.	33
Novokhatska S.M.	21	Ільницька Т.В.	26	Супрун Т.І.	37
Palamar B.I.	21	Клименко О.В.	76	Сурмашева О.В.	51, 65
Petrychenko O.O.	20, 21	Коваль Н.М.	41	Сусак К.І.	45
Pinsky L.L.	15, 19	Ковалюк Т.В.	25, 46	Терещенко С.О.	35
Poliukhovich O.	9	Комар В.М.	25	Ткаченко В.Б.	38, 64
Rublevska N.I.	18	Коркач В.С.	59	Ткачишин В.С.	67
Sarakul A.V.	19	Короткова Н.В.	35	Толкач С.М.	38
Shkrobanets I.D.	20, 21	Короленко В.В.	42	Труніна Т.І.	61
Skaletsky Yu.M.	10	Коршун М.М.	32	Усевич І.А.	26
Yavorovsky O.P.	10	Кравченко С.В.	78	Устяк Н.В.	31, 43
Zavgorodnii I.V.	16	Кудієвський Я.В.	43	Федоренко В.І.	68
Zinchenko T.I.	9	Курочка В.В.	44, 45	Федоренко Ю.В.	69
Zinchenko T.O.	10	Ластовецька Л.Д.	46	Фогель М.С.	70
Zorina O.V.	21	Лейких Л.В.	59	Хайтович М.В.	71, 72
Zhydenko B.V.	14	Лигирда К.А.	46	Хричіков Д.О.	63
Авдєєва Л.В.	24	Лисак М.С.	47	Чеботарьова А.С.	27
Аль-Сехлі С.М.А.	44	Літовченко О.Л.	40	Чопчик В.Д.	31, 43
Бабіч М.І.	22	Лозова Л.А.	38, 64	Чумаченко Л.В.	73
Балко О.Б.	24	Марчук О.В.	63	Чумаченко Т.О.	57
Балко О.І.	24	Мельченко Ю.В.	59	Шамаєва О.В.	64
Бенюк В.О.	25, 26, 27	Михайленко П.М.	59, 78	Шевченко О.А.	74
Біличенко Н.П.	73	Мікрюкова Н.Г.	74	Шевченко С.В.	40
Бобко Н.А.	28, 35	Мокієнко А.В.	48, 50	Шкварок-Лісовенко А.К.	75
Брухно Р.П.	29, 41, 54, 78	Молчанець О.В.	51, 65	Шумейко О.В.	76
Брюхань С.О.	44	Мохорт Г.А.	42, 52	Щерба О.А.	46
Валькман С.Р.	30	Нестеренко Д. Д.	27	Яворовський О.П.	31, 43, 78
Велика Н.В.	30	Нечаєв М.П.	53	Яворський Є.Є.	28
Веремей М.І.	31	Новохацька С.М.	59		
Воробйова І.І.	38, 64	Олешко В.Ф.	26		

Надруковано ТОВ «505»
м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17а
тел.: +38 (063) 101-22-33,
е-mail: polygraphyinz@gmail.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5609 від 21.09.2017 р.

Підписано до друку 19.08.2025 р.
Формат 60*84/8, друк офсетний, папір офсетний
Тираж 50, Зам. No Ж-2025/11.08.

Printed by LTD «505»
Zhytomyr, St. M. Berdychivska, 17a
tel.: +38 (063) 101-22-33,
е-mail: polygraphyinz@gmail.ua
Certificate of the subject of publishing
ДК № 5609 dated 21.09.2017

Signed in print on 19.08.2025
Format 60*84/8, offset print, offset paper
Circulation: 50 Order No J-2025/11.08.